

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla dr. Varga Endre Tibor ügyvéd által képviselt **felperes**nek a dr. Schmidt Attila ügyvéd által képviselt **alperes** ellen a Zala Megyei Bíróság előtt 6.P.20.902/2007/3. számú ítélete ellen a felperes által 4. és az alperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

ÍTÉLETET:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét azzal a kiegészítéssel hagyja helyben, hogy az alperes a helyreigazítást a címlapon köteles az elsőfokú ítélet szerint közzétenni.

A helyreigazítás szövegének második bekezdés második mondatát akként pontosítja, hogy „A valóság ezzel szemben az, hogy felperes jegyző az önkormányzat perveszteseiért, az önkormányzatot ért károkért nem felel és ellátta jegyzői feladatait.”

Köteles a ... Kft. (...) megfizetni a felperesnek 15 napon belül 20.000.- /Húszezer/ Ft másodfokú perköltséget, valamint az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 48.000.- /Negyvennyolcezer/ Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A megyei bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett ... Hetilapban a 2007. február 8-án közölt „...” című cikkel azonos helyen és betűszedéssel 15 napon belül az alábbi helyreigazítást tegye közzé:

„Helyreigazítás:

A 2007. február 8-i lapszámunkban a „...” című újságcikkben valótlanul állítottuk, hogy a L. N., R. J., felperes nevével fémjelzett önkormányzati ciklusban a polgármesteri hivatal, illetve a képviselő-testület által hozott határozatok, vagy más miatt indult perekben az önkormányzat pervesztéseiért az önkormányzatot ért károkért felperes felelős.

Valótlan következtetés levonását lehetővé tevő módon utaltunk arra, hogy a jegyző, mint a „törvényesség őre” ne látta volna el a jegyzői minőségéből következő feladatait. A valóság ezzel szemben az, hogy felperes jegyzőként az önkormányzat pervesztéseiért az önkormányzatot ért károkért nem felel és ellátta a jegyzői feladatait.”

Kötelezte az alperes által szerkesztett lapot kiadó ... Kft-t, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 30.000.- Ft perköltséget, az államnak adóhatóság felhívására 21.000.- Ft feljegyzett kereseti és 24.000.- Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a Győri Ítéltábla Pf.I.20.139/2007/4. számú végzésében írtak szerint eljárva abból indult ki, hogy a kifogásolt újságcikk megjelölt kitételéből a társadalmi közfelfogással összhangban és a PK.12. számú állásfoglalásban foglaltakra figyelemmel az olvasó azt a következtetést vonhatta le, hogy az újságcikk szerinti perek elvesztéséért az önkormányzatot ért károkért a jegyző felperes a felelős és jegyzőként „a törvényesség őreként” nem látta el feladatait. Ebben a körben - a másodfokú végzésben írtaknak és a PK.14. számú állásfoglalás 1. pontjában kifejtetteknek megfelelően - az újságcikk kifogásolt állításainak és az abból levonható következtetés valóságának bizonyítása az alperes kötelezettsége volt, amelynek tájékoztatás és felhívás ellenére sem tudott eleget tenni. Az alperes által hivatkozottak, a csatolt iratok önmagukban nem voltak alkalmasak arra, hogy a kifogásolt állítás, utalás valóságát bizonyítsák.

Tény, hogy a csatolt ügyészségi határozatok szerint a felperes elismerte, hogy a jogsértés veszélyére a bontási döntéssel összefüggésben a polgármestert nem figyelmeztette, ebből azonban nem következik, hogy a hivatkozott jogszabályhelyek szerinti jelzési kötelezettségét elmulasztotta volna. Ennek megállapítására a munkaügyi bíróság lett volna hivatott, ilyen tárgyú per azonban nem indult. Abban a perben lett volna eldöntendő, hogy a jelzési kötelezettség fennállt-e arra figyelemmel, hogy az utasítás

jogsabálysértő volt-e és ezzel összefüggésben a felperes mulasztott-e, illetve a pervesztésért (az önkormányzatot terhelő hátrányos ítéleti rendelkezésért) felelősség terheli-e, továbbá munkaköri feladatát ellátta-e.

A Sz. Kft. által az önkormányzattal szemben a bontás miatt indított polgári per jelenleg is folyamatban van, az, hogy az önkormányzat pervesztésével zárul-e azon per jogerős befejezésekor dől el. A per jogerős ítélettel történő befejezéséig fel sem merülhet a felperesnek az önkormányzat pervesztéséért való felelőssége, illetve az, hogy azzal kapcsolatban jegyzői feladatát nem végezte el.

Az alperes által nyomban felajánlott bizonyítékok nem valószínűsítették a bizonyítás eredményességét, így a megyei bíróság álláspontja szerint további bizonyítás felvételének nem volt helye, ezért a bíróság az alperes további bizonyítási indítványát elutasította.

A helyreigazító közlemény tartalmát a felperes által közzétetni kért válaszlevelet alapul véve a valóságsértő tényállítás, utalás valótlanúsága megértéséhez szükséges cikkrészek felidézésével, a való tények kiegészítésével állapította meg.

Az ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezett. A felperes fellebbezésében annak részbeni megváltoztatását kérte:

Előadta, hogy a helyreigazító közlemény megyei bíróság általi megfogalmazása ("felperes jegyzőként az önkormányzat pervesztése miatt... nem felel") helytelen, ugyanis az ilyen való megfogalmazásból az tűnne ki, hogy egy jegyzőt általánosságban nem terhelne felelősség, ami elvi élel nem jelenthető ki, hiszen a hatályos szabályozás alapján elvileg és általában a felelősség fennállhat.

Előadta továbbá, hogy mivel közvetlenül az ítélet kihirdetését követően bizonytalanság mutatkozott a felek közt, hogy milyen módon kell megjelenni a közleménynek, kérte e tekintetben is a rendelkezés pontosítását.

Az alperes az ítélet elleni fellebbezésében annak megváltoztatását, a felperesi kereset teljes elutasítását kérte elsődlegesen, másodlagosan a fellebbezés az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítására irányult.

Jórészt megismételve az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait előadta, hogy a keresettel támadott írás semmiféle negatív, illetve valótlán tényállítást nem tartalmazott, műfaja szerint olyan jegyzet, amelyben a felperes által vezetett

hivatalról szolgáltatott adatok ismertetésével az alperes véleményt fogalmazott meg.

A felperesi helyreigazítási kérelemnek álláspontja szerint tartalmaznia kellett volna azt is, hogy a felperes szerint melyek a való tények, ily módon a helyreigazítás követelményeinek a kérelem nem felelt meg, ennek hiányában a levelet csak kifogásnak tudta értékelni, vitacikknek tekintve és azt leközölve jogosultnak érezte a válaszadást. Kifogásolta, hogy a megyei bíróság a Pk.15.számú állásfoglalás ellenére nem vizsgálta, hogy a helyreigazítási kérelem az előírt tartalmi követelményeknek megfelel-e. Szintén megismételte, hogy a Keszthelyi Városi Ügyészség B.1718/2005/4. számú határozata szerint a jegyző elismerte, hogy a jogsértés veszélyére a polgármestert nem figyelmeztette, jelzési kötelezettségével nem élt, mindez azonban a munkajogi felelősségét veti fel.

A konkrét ügyben nem csupán a hivatal működéséért, köztisztviselőinek esetleges mulasztásaiért közvetetten, áttételesen felelős jegyző közvetett felelősségéről van szó, hanem tényleges, konkrét és közvetlen mulasztásáról, melyet ő a nyomozás során beismert, a határozat, mint közokirat szerint.

Álláspontja szerint a Sz. Kft. által az önkormányzat ellen indított per előzményéül szolgáló helyzet kialakulásában játszott konkrét és tényleges jegyzői mulasztás alátámasztására csatolt ügyészségi határozatokkal az alperes bizonyította a közvetlen felperesi felelősséget is, legalább egy önkormányzati perben, és ezzel eleget tett a valóság bizonyítására való felhívásának.

Előadta ezentúl, hogy a Zala Megyei Bíróság eljárási hibát vétett amikor az ítélet túlterjeszkedett a felperesi kereseten: a rendelkező részben olyan tartalmú helyreigazítás közzétételét írta elő, amelyet tartalmilag a felperes sem kért.

Álláspontja szerint a bíróság jogsértő módon kötelezte a ... Kft-t perköltség és feljegyzett illeték fizetésére, hiszen a perben a ... Kft. nem volt fél, II.r. alperesként sem volt perbe állítva és beavatkozóként sem lépett fel.

A ... Kft. perbe állítása hiányában pedig - esetleges felperesi pernyertesség esetén is - a felperesnek kell állni a feljegyzett kereseti illetéket és egyéb perköltséget, hiszen az alperes nem jogi személy.

Az alperes fellebbezése nem alapos, a felperes fellebbezése alapos.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság a Pf.I.20.139/2007/4. sorszámú hatályon kívül helyező végzésben írtak szerint folytatta le a megismételt eljárást, a tényállást érdemében helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése is helytálló, érdemi döntését és annak indokolását is érdemében osztja az ítéltábla.

Az ítéltábla az alperesi fellebbezésre figyelemmel a következőket kívánja kiemelni: a Ptk.79.§. /1/ bekezdése szerint a sajtó-helyreigazítási kérelemnek nem szükségképpen eleme az új tények megjelölésére irányuló igény, ez csupán lehetőség a jogosult számára. Amennyiben a kérelem megjelöli, hogy a sajtó mely tényeket állított valótlanul, illetőleg mely tényeket tüntetett fel hamis színben, továbbá határozott kérelmet tartalmaz annak helyreigazítására, azaz kifejezi azt az igényt, hogy a sajtó jelölje meg, hogy az adott tényállítások valótlanok, úgy a helyreigazítási kérelem a törvényi feltételeknek megfelel.

A kifogásolt kitétel - mint ahogy azt az ítéltábla a Pf.I.20.139/2007/4. számú végzésében korábban már rögzítette - az alperes egyértelműen tényállítást tett, a tényállítása a jegyző pervesztésekért való felelősségének fennállására vonatkozott, a Sz. Kft. által az önkormányzattal szemben a bontás miatt indított polgári per folyamatban van, az jogerősen nem zárult le, e körben ily módon az ügyészség határozatának indokolásában foglaltak a pervesztésre vonatkozó állítással kapcsolatban relevanciával nem bírnak. Rámutat arra is az ítéltábla, hogy a jelen perben sem, és a bontással kapcsolatban folyamatban lévő perben sem köti az ott eljáró bíróságot az ügyészségi határozatban megállapított tényállás, illetőleg az indokolásban kifejtett állásfoglalás (Pp.4.§.). Az egyéb pervesztésekért való „felelősséget” az alperes nem bizonyította, de még csak nem is valószínűsítette, így a megyei bíróság helyesen mellőzte az alperes további bizonyítási indítványait.

Ha a sajtószerv valakiről valótlan tényt közöl, a jogosultat megilleti a sajtó-helyreigazítási igény, ebből a szempontból a közlemény műfaja - jegyzet, stb. - irreleváns.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság sem az alpereshez eljuttatott sajtó-helyreigazítási kérelemben előterjesztett, sem pedig a keresetben érvényesített igényeken nem terjeszkedett túl, azok tartalmi körén belül maradt, e körben azonban a sajtó-helyreigazítás szövegét - a kérelem és az ellenkérelem korlátai között a bíróság belátása szerint állapítja meg (PK.15.sz.I.).

Az pedig, hogy az alperes ugyan a sajtó-helyreigazítást kérő felperesi levelet leköszölte, de ehhez olyan kommentárt fűzött, amely nyomán a közlemény

helyreigazító jellegét elvesztette, megfelelő helyreigazításnak nem tekinthető, a felperes alappal indította meg a peres eljárást (PK.15.Sz.II., BH.1997.174.).

A Pp.343.§. /1/ bekezdése szerint a sajtó-helyreigazítási eljárás alperesi pozíciójában az időszaki lap szerkesztősége, a rádiózásról és televíziózásról szóló törvény szerinti műsorszolgáltató, illetve a Magyar Távirati Iroda állhat.

A Pp.345.§. /3/ bekezdése alapján ha a bíróság a keresetnek helyt ad, ítéletében az alperest határidő kitűzésével a bíróság által megállapított szövegű helyreigazítás közlésére és a felmerült költségek viselésére kötelezi. Az alperesi szerkesztőség azonban jogi személyiséggel nem bír, így törvényesen járt el a megyei bíróság, amikor a 7/1972. (XI.28.) IM számú rendelet 18.§-ában foglaltaknak megfelelően az alperesi pervesztességre figyelemmel a felperes perrel felmerült költségeiben, valamint a feljegyzett illetékekben az alperes jogi személyiséggel bíró kiadóját marasztalta. A fenti megjelölt három jogszabályhely összevetése alapján pedig rögzíthető, hogy a jogi személyiség nélküli alperes pervesztése esetén a perköltségben való marasztaláshoz a kiadó, alapító, stb. perben állására nincs szükség.

Osztotta az ítélőtábla a felperesi fellebbezésben írtakat, ugyanakkor az ottani felvetések alaposságukra tekintettel sem olyan súlyúak, amelyek az ítélet megváltoztatását indokolnák, ezért az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§. /2/ bekezdése értelmében a rendelkező részben írt pontosítással hagyta helyben.

A fellebbezési eljárásban a felperes pernyertes lett, ezért az itt felmerült jogi képviseleti díjból álló felperesi perköltséget, továbbá a feljegyzett fellebbezési eljárási illetékeket köteles a jogi személyiséggel nem bíró alperes kiadója megfizetni (Pp.78.§. /1/ bekezdés, 345.§. /3/ bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13.§. /2/ bekezdés, 7/1972. (XI.28.) IM számú rendelet 18.§.).

Győr, 2007.évi augusztus hó 27.napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr. Világi Erzsébet sk.
bíró

